AD LECTOREM.

UT mentem noſtram liquidius perſpiceres, Lector benevole, in Libri fronte expreſſam Emblemate, ipſis illam ſubjecimus oculis. Si quem tamen & hic adumbrata figuris veritas Œdipum poſtulet: *Diſpenſatorium Pharmaceuticum Viennenſe* aſpicis, quod *Ratio*, atque *Experientia*, unica ad inveniendas, perficiendasque artes adminicula, Magnæ bonarum artium Parenti, & Altrici *Auguſtæ Vindobonæ*, & in hac orbi, cumprimis Auſtriaco, porrigunt: qui enim ignoret orbis noſter, quod Vienna didicerit, probaverit, ſit amplexa? Quo quidem in Opere publicam in lucem emittendo, ſi conſilium noſtrum noſſe deſideras, tuam unice, communemque populorum utilitatem, atque incolumitatem præ oculis habuimus. Cum enim in rebus, etiam ſaluberrimis, nimia opinionum, praxeosque varietas facile in errorem, aut errandi periculum inducere ſoleat, in Pharmaceutica autem (in qua, non ſecus ac in bello, peccare plerumque bis non licet) in graviſſimam eorum, quo-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-193422-p0025-8 DFG

rum de ſalute, ac vita agitur, jacturam error abripiat, publicæ intereſſe ſalutis exiſtimavimus, in certum, ſtabilemque ordinem, quidquid aut Muſæa noſtra elucubrant, aut diſtillant foculi, aut elaborant officinæ, redigere, certamque ſtatuere regulam, ad quam ſe omnis parandorum ægris medicaminum ratio conformet; nempe, quod rebus omnibus virtutem, cumprimis atque ſalubritatem præbet, ordo eſt, certaque quædam agendi regula. Si promiſcuam ſibi actionem elementa vendicent, & calorem terra, humorem ignis, ſiccitatem aër infundere corporibus geſtiant, orbem perdent, quem hodie ſervato inter ſeſe naturæ ordine componunt. Aſtra ipſa (quibus quid tum ad conſervationem orbis, tum cumprimis humanorum ſalutem corporum efficacius?) an non in ſtabili illa ſtati curſus, recurſusque lege, atque influxuum contemperatione, ſublunarium rerum incolumitati, ſalutique conſulunt? Id ut innueremus, *Zodiacum* in Emblemate pinximus, ſpectabilem maxime cæleſtium motuum limitem, atque regulam. Nunquam aut Eclipticam Phæbus, aut Zodiaci fines Planetæ reliqui egrediuntur, quod iis hos terminos, quo naturæ conſulant, rerum Author deſcripſerit: ita & limite ſuo ſtabilis quædam lex, atque ordo, illuſtria quamvis, circumſcribat ingenia, quo certiore tramite in ſalutem ægrotantium conſpirent.

Quid, quod hoc in conſilio ipſius naturæ Authoris maximi exemplum æmulemur? tribus ille digitis (quos pondus, menſuram, numerum, Sapientes interpretantur) ſuſpendit orbem; id eſt: regit, ac temperat. Tolle pondus rebus, commixta intra ſeſe fluitabit moles, priſcumque in chaos defluet; tolle

tolle mensuram, suis exerrantia spatiis elementa in alternum collidentur exitium; tolle numerum, dum hic redundat, illic deficit, orbis soluta demum compage fatiscet. Eadem porro hæc, quemadmodum Pharmaceuticæ nostræ prima veluti rudimenta, ita basis, atque fundamenta sunt, quibus salvis, incolumis ipsa mortalium consulat incolumitati; hæc ut perenni stent immota lege, *Dispensatorio* hoc nostro adnitimur, quo *medicaminum* pondus, mensuram, numerum, *exacto* ad unguem calculo statuimus; æstimationem *etiam*, pretiumque æquissimum, ne quid ad stabilem, ratumque ordinem desideretur, definimus. Qua in re vel illud ex longiore meditandi spatio compendii cœpimus, quod, quæ in editis ante nos aliorum per Germaniam, Galliam, Angliam, hujusce generis Voluminibus eminent, assensu nostro comprobare, quæ minus aut climati nostro, aut temperiei hominum, aut experientiæ convenire novimus, emendatiora reddere licuit. Hoc igitur Opus, tuis unice commodis sacrum, tibi in manus *Ratio*, atque *Experientia* consignant.

In quo, si suo comprobantem assensu suffragatorem habent *Æsculapium;* quem prona cervice annuentem aspicis; si dextero fruuntur *Mercurio*, qui *Virgam*, qua dudum defunctos fatis suis manes in vitam, ac corpora revocare vates memorant, in Artis præconium, atque venerationem inclinat; si benignos suo ex *Zodiaco* influxus spondent sidera, si profusas large opes *triplici e Regno suo Natura* accommodat; si denique, queis ancillari Naturam Arti cogas, instrumenta, atque *apparatum Artis Genii* suppeditant; id unum superest, ut tu quoque, Lector benevole, conatui huic nostro ea fronte, qua bonas omnes artes

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-193422-p0027-9 DFG

complecteris, faveas. Vale, ac utere. Et, si ejusdem nobiscum artis consors, & cultor es, magnum inde operæ tuæ compendium, magnam successibus, fortunisque tuis accessionem experieris; si amicus & fautor, quem ad pharmacorum usum curandæ valetudinis studium, aut necessitas impellat, conatum hunc nostrum saluti, & incolumitati tuæ copiose proficuum persentisces.

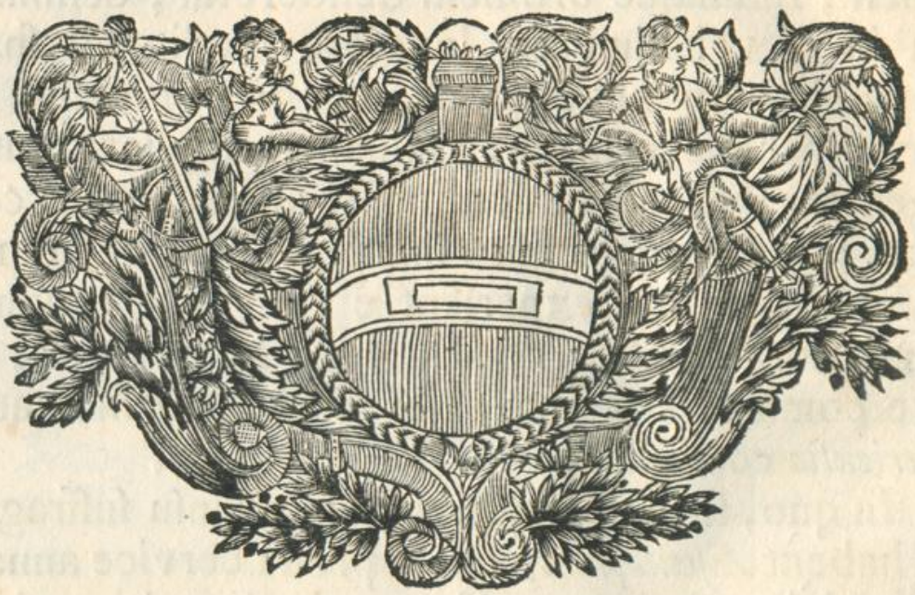

CEN-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193422-p0028-5
DFG